UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 141. Quomodo in peccatis contra 2. præceptum Decalogi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

Visual Library

simoniæ, habet tamen speciem mortalis cooperationis ad eam, ùt ab altero committendam, secundùm dicta l. 3. p. 1. n. 200.

995. Q. 141. *Quomodo distinguenda sit species in peccatis contra secundum præceptum Decalogi.* ℟. §. 1. *Suar. Less. Sanch. Turr. Regin. Lug.* d. 16. à n. 279. *Dicast.* n. 536. & 539. *Oviedo* De pecc. controv. 5. n. 28. dicunt blasphemias in Deum, B. Virginem & Sanctos distingui specie, sicuti distinguuntur Latria, Hyperdulia & Dulia, quia sunt cultus illis debiti, contra quos peccatur per illas blasphemias. *Cajet.* tamen, *Dian.* p. 1. t. 7. R. 50. p. 5. t. 13. R. 21. & alii dicunt esse ejusdem speciei, quod *Tamb.* probabile putat, quia cùm B. Virgo & Sancti honorentur propter respectum ad Deum, etiamsi sic inhonorantur, adeoque omnes blasphemiæ sument speciem ab uno eodemque Deo in se vel suis Sanctis inhonorato: utraque sententia est probabilis, prima tamen communior. Quòd si blasphemia sit simul hæreticalis, accedet species sacrilegii contra religionem. *Nec refert*, quòd fortè non seriò proferatur, *nam* præceptum non negandi externè fidem obligat ad non dicendum aliquid, quod sit contra veritates fidei, *Lugo* n. 279. *Dicast.* n. 537.

996. §. 2. Juramenta per Deum, Sanctos vel alias creaturas sunt ejusdem speciei, quia in omnibus idem Deus vocatur in testem, si enim sola creatura vocaretur in testem, non esset propriè juramentum, *Lugo* n. 287.

997. §. 3. *Castrop.* t. 14. d. 1. p. 2. n. 7. dicit perjurium assertorium specie differre à promissorio, quia in promissorio Deus invocatur etiam ùt fidejussor, id est, ut authoritatem præstet

pro

pro eo, quòd jurans sit rem executurus, sed contradicunt *Caj. Valent. Suar.* De juram. l. 1. c. 9. n. 1. quia in promissorio tantùm invocatur Deus ad firmandum, quòd aliquid sit futurum, ideoque *Dicast.* De juram. d. 2. n. 161. rectè dicit non esse necesse Deum interponi ùt fidejussorem, sed tantùm ùt testem animi præsentis de re præstanda, utì fit, dum quis promittit aliquid coram testibus.

998. §. 4. Perjurium execratorium videtur specie distingui à perjurio simplici, quidquid contradicat *Less.*, sicuti blasphemia execratoria à blasphemia simplici, secundùm *Dicast.* De pœn. d. 9. n. 538., qui enim addit execrationem, ille sibi præterea imprecatur malum, quod quamvìs non omnino seriò faciat, tamen vel ideo meretur eo malo affici, sicque agit specialiter contra charitatem propriam volendo sibi malum illud extraordinarium.

999. §. 5. Jurare quod non vis adimplere, quod scis esse falsum, de quo dubitas, an sit falsum, secundùm communem cum *Dicast.* De juram. d. 2. n. 111. sunt peccata quoad rem ejusdem speciei, expedit tamen de his seorsim interrogare pœnitentes, quia pauci apprehendunt esse ejusdem speciei, & in ordine ad confessionem videtur esse notabiliter major deformitas vocare Deum in testem rei, si sciat esse falsam, quàm si tantùm dubitet, tum enim posset esse vera.

1000. §. 6. Vota facta de diversis rebus, quæ aliunde non sunt præceptæ, vel prohibitæ, sunt ejusdem speciei, nisi vovens voluisset materiam quam vovit, ponere in materia illius virtutis, ex cujus motivo vovit, secundùm dicta l. 1. n. 628.

628. Hinc qui vovit jejunare, cilicium ferre, orare Rosarium, & nihil horum servavit, satisfacit dicendo, ter sum transgressus grave votum, *Dicast. Lug.* n. 255. *Gob.* in Quin. t. 5. c. 13. n. 65. & in Exp. t. 11. n. 23. Notat tamen rectè *Lugo* n. 283. si in cultum Sancti præcisè voluisses huic Sancto aliquid promittere, non fore ejusdem speciei, nec propriè votum, quia non esset promissio Deo facta, ideoque ejus transgressionem habituram esse malitiam specie distinctam à transgressione Voti; ordinariè tamen, quando quis vovet Sancto, censetur velle vovere Deo, uti notant *Suar. Less. Lug. Dicast.* De pœn. d. 9. n. 544.

§. 7. Si ex motivo temperantiæ voveris, & 1001
præterea superior ex eodem motivo imperet, ut jejunes pridie S. Andreæ, si non jejunes, erunt tria specie peccata, 1. Contra temperantiam ratione præcepti Ecclesiæ. 2. Contra fidelitatem Deo debitam ratione voti. 3. Contra obedientiam ratione præcepti Superioris. *Nec obstat*, quòd tu voveris & Superior imperârit ex eodem motivo temperantiæ, nam adfuit utrobique aliud motivum intrinsecum, nempe in voto, ut exhiberes fidelitatem Deo, in præcepto, ut exhiberes subjectionem Superiori.

§. 8. Si votum fuerit juratum, transgressio 1002
illius erit duplex specie peccatum, tum ratione voti contra religionem; tum ratione juramenti contra fidelitatem, uti explicatum est in l. 3. p. 1. n. 305. & quoad rem consentiunt *Tamb.* & *Stoz* l. 1. p. 1. n. 52.

§. 9. Transgressio voti pœnalis secundùm 1003
speciem est diversimodè confitenda, prout votum fuerit diversimodè factum, nam qui vovit

jejunium, si furaretur, confitens furtum tacere potest votum, dummodo expleverit. Qui vovit non furari, & si furetur, jejunare, confitens furtum addere debet fuisse votum non furandi. Qui vovit, vel non furari, vel si furetur, jejunare, confitens furtum tacere potest de voto, uti dictum est l. 3. p. 1. n. 471.

1004 *Q. 142. Quomodo distinguenda sit species in peccatis contra tertium præceptum Decalogi.* R. Dicetur à n. 1102. quando de præceptis Ecclesiæ.

1005 *Q. 143. Quomodo distinguenda sit species in peccatis contra quartum præceptum.* R. §. 1. Odium, detractio, irrisio, contumelia, & similes injuriæ factæ contra parentes, sunt diversæ speciei ab injuriis alteri proximo factis, quia sunt contra pietatem, quæ obligat ad specialem reverentiam, obsequium, cultum erga illos, *Dicast.* d. 9. à n. 572. Nomine parentum autem veniunt etiam avus & proavus, *Lugo* d. 16. à num. 298. *Tamb.* De confes. l. 2. c. 5. Non atavus vel tritavus, quamvis etiam illis aliquid deberi, meritò putet *Dicast.* n. 582.

1006 §. 2. Si actio contra parentes facta non adversetur pietati, non est diversæ speciei, unde nec opus erit in Confessione dicere hoc parenti factum esse, & sic est furtum, quod, per se loquendo, pietati erga parentes non adversatur, nisi fortè hi per illud venirent in periculum paupertatis.

1007 §. 3. Sunt injuriæ specie diversæ, quas pater infert filiis, & quas nepotibus; item quas conjux conjugi, quia isti omnes debent sibi specialem amorem.

1008 §. 4. Injuria à patre facta filio distinguitur specie ab injuria à filio facta patri, aut à viro

facta